

ความคิดเห็นของครูที่มีต่อการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาภายในของ
โรงเรียนนวมินทราชินูทิศ บดินทรเดชา

รักเขต แสงกระจ่าง*

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (survey research) โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูที่มีต่อการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาภายในของโรงเรียนนวมินทราชินูทิศ บดินทรเดชา จำแนกตามเพศ และตำแหน่งงาน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยเป็นครูโรงเรียนนวมินทราชินูทิศ บดินทรเดชา ปีการศึกษา 2559 จำนวน 100 คน ซึ่งได้มาด้วยวิธีการกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างด้วยตารางของ Krejcie and Morgan การเลือกกลุ่มตัวอย่างโดยใช้การสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้น (Stratified random sampling) ตามตำแหน่งงาน เพื่อให้ได้กลุ่มตัวอย่างที่เป็นตัวแทนของประชากรจากโรงเรียน ส่วนเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบหาค่าความเชื่อมั่น โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient) ได้ค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ .96 ลักษณะคำถามเป็นแบบมาตราส่วนประเมินค่า (Rating Scales) 5 ระดับ คือ ความคิดเห็นมากที่สุด มาก ปานกลาง และน้อยที่สุด

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ยส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูที่มีต่อการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาภายในของโรงเรียนนวมินทราชินูทิศ บดินทรเดชา จำแนกตามเพศวิเคราะห์โดยใช้ค่า t - test สำหรับตำแหน่งงาน ใช้การวิเคราะห์หาค่าความแปรปรวนทางเดียว (one - way analysis of variance; ANOVA)

ผลการวิจัย พบว่า

1. ครูมีความคิดเห็นของครูที่มีต่อการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาภายในของโรงเรียนนวมินทราชินูทิศ บดินทรเดชา ในภาพรวมอยู่ระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าอยู่ในระดับมากที่สุด 1 ด้าน คือ ด้านการประเมินคุณภาพ ที่เหลืออีก 3 ด้าน อยู่ในระดับมาก คือ ด้านการตรวจสอบคุณภาพ รองลงมาคือ ด้านการควบคุมคุณภาพ และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ด้านการเตรียมการประกันคุณภาพ

2. ครูที่มีเพศต่างและตำแหน่งงานทำงานกันมีความคิดเห็นต่อการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาภายในของโรงเรียนนวมินทราชินูทิศ บดินทรเดชาโดยภาพรวมและรายด้าน ไม่แตกต่างกันทางสถิติ

*นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา สาขาการบริหารการศึกษา

คำสำคัญ

ความคิดเห็น ครู การประกันคุณภาพการศึกษาภายใน

บทนำ

คุณภาพของการจัดการศึกษา มีเป้าหมายเพื่อพัฒนาคุณภาพของมนุษย์ให้มีความเจริญงอกงามอย่างเต็มที่ตั้งแต่วัยทารก วัยเด็กและเยาวชน วัยทำงาน จนถึงวัยชรา โดยคำนึงถึงศักยภาพติดตัวมาตั้งแต่เกิด พัฒนาให้เกิดขึ้นอย่างเต็มที่ รู้จักคิดวิเคราะห์ รู้จักวิธีแก้ปัญหา มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ สามารถเรียนรู้ด้วยตนเองและปรับตัวให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นอย่างรวดเร็ว อันเป็นด้านวิชาการความรู้ และด้านที่ก่อปรด้วยคุณธรรม จริยธรรม ความสามารถพึ่งตนเองได้และมีชีวิตอย่างเป็นสุข อันเป็นด้านจิตใจ ด้วยบริบทและความเปลี่ยนแปลงของสภาวะ โลกและสิ่งแวดล้อม มีผลทำให้มาตรฐานของความสุขความสำเร็จก้าวหน้าในชีวิต ย่อมเปลี่ยนแปลงไปในทุกๆ ด้าน เช่นเดียวกับคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาพัฒนาปรับเปลี่ยนให้ทันการณ์ และคงความเป็นเครื่องแสดงความมั่นใจได้ว่า การศึกษาเป็นเครื่องมือพัฒนาคุณภาพของมนุษย์ และการศึกษาที่มีคุณภาพเท่านั้นจึงจะช่วยให้นักศึกษามีคุณภาพได้ ดังนั้นการพัฒนามนุษย์จึงจำเป็นต้องอาศัยการศึกษาที่มีคุณภาพเป็นเครื่องมือสำคัญที่จะนำไปสู่การพัฒนาชีวิต และคุณภาพชีวิตของคนในสังคม สาระสำคัญของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 8 (พ.ศ. 2540-2544) ได้สรุปแนวคิด และทิศทางการพัฒนาประเทศไว้ โดยเน้นคนเป็นศูนย์กลาง ทั้งนี้เพื่อนำไปสู่การพัฒนาในลักษณะที่ต่อเนื่องและยั่งยืน ทำให้คนไทยส่วนใหญ่มีความสุขที่แท้จริงในระยะยาว

พระราชบัญญัติการศึกษาชาติ พุทธศักราช 2542 (ฉบับแก้ไขเพิ่มเติม 2545 หน้า 17-18) หมวด 6 มาตรฐานและการประกันคุณภาพการศึกษา เพื่อให้ผู้เกี่ยวข้องได้ตระหนักและดำเนินการในเรื่องนี้ได้้อย่างครบถ้วนและถูกต้อง สาระบัญญัติในกฎหมายฉบับนี้ ปรากฏในมาตรา 47 ถึงมาตรา 51 (จรัส นองมาก, 2554, หน้า 12) โดยสรุปเกี่ยวกับมาตรฐานและการประกันคุณภาพการศึกษาที่เชื่อมโยงกับการดำเนินงานของสถานศึกษา ซึ่งจะเห็นว่าในมาตรา 47 เป็นการกล่าวนำในเรื่องระบบการประกันคุณภาพภายในและการประกันคุณภาพภายนอก เพื่อมุ่งพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานของการศึกษา มาตรา 48 กล่าวถึงการประกันคุณภาพภายใน ซึ่งเป็นเรื่องของหน่วยงานต้นสังกัดและสถานศึกษา มาตรา 49 กล่าวถึงการประกันคุณภาพภายนอก เป็นเรื่องที่อยู่ในอำนาจหน้าที่ของสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา ซึ่งเป็นองค์กรมหาชน มาตรา 50 ให้อำนาจผู้ประเมินจากสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา ในการขอข้อมูลและเอกสารหลักฐานต่าง ๆ จากสถานศึกษาเพื่อประโยชน์ในการประเมินภายนอก และมาตรา 51 เป็นบทบังคับสถานศึกษาให้ปรับปรุงแก้ไขส่วนที่ยังดำเนินการไม่บรรลุตามเกณฑ์มาตรฐานที่กำหนดการดำเนินงาน เพื่อให้เป็นไปตามบท

ในการจัดการศึกษาโรงเรียนนวมินทราชินูทิศ บดินทรเดชา ได้ยึดหลักและ แนวทางการดำเนินงาน ตามกรอบของการประกันคุณภาพการศึกษาตามพระราชบัญญัติการศึกษา พ.ศ.2542 (ฉบับแก้ไขเพิ่มเติม พ.ศ.2545) และกรอบการประเมินคุณภาพภายนอกระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานของสำนักงานรับรอง มาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (สมศ.) โดยมีการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง กล่าวคือมีการนิเทศ กำกับ ติดตามการบริหารงาน ของสถานศึกษา การจัดอบรมให้ความรู้แก่บุคลากรใน โรงเรียน การให้ ข้อเสนอแนะ ในการปฏิบัติงาน การเก็บรวบรวมข้อมูล การจัดทำระบบข้อมูลสารสนเทศ ของหน่วยงาน ให้เป็นไปตามแผนงาน ของโรงเรียน รวมทั้งการนำแนวทาง การดำเนินงานและทิศทางการพัฒนาระบบงาน มาขยายผลให้แก่บุคลากรในโรงเรียน ได้นำไปประยุกต์ใช้และยึดเป็นแนวปฏิบัติ ทั้งนี้เพื่อพัฒนาโรงเรียน และนักเรียนให้มีคุณภาพ และให้มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ซึ่งการพัฒนานั้นจะต้องพิจารณาจากผลการ ประกันคุณภาพการศึกษาที่ผ่านของ โรงเรียนนวมินทราชินูทิศ บดินทรเดชา ว่ามีปัญหาอย่างไร และหา แนวทางที่ทำให้โรงเรียนสามารถพัฒนาคุณภาพการศึกษา เพื่อให้การศึกษาสามารถพัฒนาคนให้มีขีด ความสามารถเต็มศักยภาพ มีชีวิตที่ดี และสร้างความมั่นใจ พึงพอใจต่อผู้ปกครอง ชุมชน สังคม รวมถึงความ ต้องการในการพัฒนาการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาของ โรงเรียนนวมินทราชินูทิศ บดินทรเดชา ซึ่งผู้วิจัย เห็นว่ามีความจำเป็นต้องศึกษาเรื่อง ความคิดเห็นของครูที่มีต่อการดำเนินการ ประกันคุณภาพการศึกษาภายใน ของโรงเรียนโรงเรียนนวมินทราชินูทิศ บดินทรเดชา และนำข้อมูลมา วิเคราะห์ เพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้ เป็นไปตามเจตนารมณ์ ของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้น พื้นฐาน และเป็นแนวทางในการวางแผน แก้ไข ปรับปรุงการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาของ โรงเรียนให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูที่มีต่อการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษา ภายในของโรงเรียนนวมินทราชินูทิศ บดินทรเดชา จำแนกตามเพศและตำแหน่งงาน

ขอบเขตการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ครูโรงเรียนนวมินทราชินูทิศ บดินทรเดชา ปีการศึกษา 2559 จำนวน 138 คน

กลุ่มตัวอย่าง คือ ครูโรงเรียนนวมินทราชินูทิศ บดินทรเดชา ปีการศึกษา 2559 ซึ่งได้มาด้วยวิธีการ กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างด้วยตารางของ Krejcie and Morgan โดยใช้การสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้น (Stratified random sampling) ตามประชากรณ์ทำงาน จำนวนกลุ่มตัวอย่าง 100 คน

ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย

ตัวแปรอิสระ ได้แก่ สถานภาพของครู โรงเรียนนวมินทราชินูทิศ บดินทรเดชา ประกอบด้วย เพศ และตำแหน่งงาน

ตัวแปรตาม ได้แก่ ความคิดเห็นของครูที่มีต่อการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาภายในของโรงเรียนนวมินทราชินูทิศ บดินทรเดชา ใน 4 ด้าน ได้แก่ ด้านการเตรียมการประกันคุณภาพ ด้านการควบคุมคุณภาพ ด้านการตรวจสอบคุณภาพ และด้านการประเมินคุณภาพ

สมมติฐานการวิจัย

ครูที่มีเพศและตำแหน่งงานต่างกันมีความคิดเห็นต่อการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาภายในโรงเรียนนวมินทราชินูทิศ บดินทรเดชา แตกต่างกัน

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

นำผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นของครูต่อการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาภายในของโรงเรียนนวมินทราชินูทิศ บดินทรเดชา เพื่อเป็นแนวทางให้ผู้บริหารสถานศึกษาไปกำหนดนโยบายระดับโรงเรียนให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน ผู้ปกครอง สังคม และชุมชน นำผลเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูต่อการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาภายในของโรงเรียนนวมินทราชินูทิศ บดินทรเดชา เพื่อเป็นแนวทางให้ผู้บริหารสถานศึกษาไปดำเนินการปรับปรุง และพัฒนาแก้ไขการประกันคุณภาพการศึกษาภายในให้เกิดประสิทธิภาพต่อไป

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือแบบสอบถามความคิดเห็นของครูต่อการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาภายในของโรงเรียนนวมินทราชินูทิศ บดินทรเดชา ที่ผู้วิจัยสร้างแบ่งออกเป็น 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามมีลักษณะเป็นแบบรายการ (Check list) คือ เพศ และตำแหน่งงาน

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับความคิดเห็นของครูที่มีต่อการดำเนินการการประกันคุณภาพการศึกษาภายในของโรงเรียนนวมินทราชินูทิศ บดินทรเดชา จำนวน 4 ด้าน คือ ด้านการเตรียมการประกันคุณภาพ ด้านการควบคุมคุณภาพ ด้านการตรวจสอบคุณภาพ และด้านการประเมินคุณภาพ จำนวน 40 ข้อ โดยทำเป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) แบ่งระดับความคิดเห็นเป็น 5 ระดับ คือ ความคิดเห็นมากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. แบบสอบถามตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูล โดยการแจกความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage)

2. แบบสอบถามตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับความคิดเห็นของครูที่มีต่อการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาภายในของ โรงเรียนนวมินทราชินูทิศ บดินทรเดชา ในแต่ละด้าน วิเคราะห์ข้อมูลโดยหาค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

3. เปรียบเทียบความคิดเห็นของครูที่มีต่อการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาภายใน โรงเรียนนวมินทราชินูทิศ บดินทรเดชา จำแนกตามเพศ วิเคราะห์โดยทดสอบค่าที (Independent Sample t – test)

4. เปรียบเทียบความคิดเห็นของครูที่มีต่อการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาภายใน โรงเรียนนวมินทราชินูทิศ บดินทรเดชา จำแนกตามตำแหน่งงาน วิเคราะห์โดยทดสอบความแปรปรวนทางเดียว (one – way analysis of variance ; ANOVA)

การวิเคราะห์ข้อมูลสำหรับการวิจัยครั้งนี้ วิเคราะห์ด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป

ผลการวิจัย

1. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้งานวิจัยครั้งนี้เป็นครูโรงเรียนนวมินทราชินูทิศ บดินทรเดชาจำนวน 100 คน ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง มีตำแหน่งงานครูผู้ช่วย - ครู คศ. 1

2. ครูมีความคิดเห็นต่อการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาภายในของ โรงเรียนนวมินทราชินูทิศ บดินทรเดชา ในภาพรวมอยู่ระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการประเมินคุณภาพมีค่าเฉลี่ยสูงสุดและด้านการเตรียมการประกันคุณภาพ ที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

3. ครูมีความคิดเห็นต่อการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาภายในของ โรงเรียนนวมินทราชินูทิศ บดินทรเดชา ในด้านการเตรียมการประกันคุณภาพ ในภาพรวมอยู่ระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า มีความคิดเห็นในระดับมากที่สุดคือ มีการแต่งตั้งคณะกรรมการผู้รับผิดชอบงานด้านการประกันคุณภาพอย่างชัดเจน นอกนั้นมีความคิดเห็นในระดับมาก โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ผู้บริหารครู และกรรมการสถานศึกษาร่วมกันและส่งเสริมให้บุคลากรมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ปรับปรุง เพื่อรองรับ การประเมิน ภายในและภายนอก ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ มีการสำรวจข้อมูลความต้องการของผู้ปกครอง ชุมชนและบุคลากรในการ จัดการศึกษาของ โรงเรียนอย่างต่อเนื่อง

4. ครูมีความคิดเห็นต่อการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาภายในของ โรงเรียนนวมินทราชินูทิศ บดินทรเดชา ในด้านควบคุมคุณภาพ ในภาพรวมอยู่ระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า มีความคิดเห็นในระดับมากที่สุด คือ สถานศึกษามีการกำกับ ติดตาม การทำงานทั้งระดับ

รายบุคคล รายกลุ่ม เพื่อการประกันคุณภาพการศึกษาให้เป็นที่ไปตามมาตรฐาน นอกนั้นมีความคิดเห็นในระดับมาก โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ หน่วยงานเขตพื้นที่การศึกษา และต้นสังกัดเข้ามาช่วยติดตามและประเมินคุณภาพการศึกษา ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ บุคลากรมีส่วนร่วมในการนิเทศ กำกับ ติดตาม ประเมินผลการพัฒนาสู่มาตรฐานการประกันคุณภาพของสถานศึกษา

5. ครูมีความคิดเห็นต่อการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาภายในของ โรงเรียนนวมินทราชินูทิศ บดินทรเดชา ในด้านการประเมินคุณภาพ ในภาพรวมอยู่ระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า มีความคิดเห็นในระดับมากที่สุด คือ มีการวางแผนและการเตรียมความพร้อมด้านเอกสาร หลักฐานและร่องรอย เพื่อประเมินคุณภาพการศึกษา นอกนั้นมีความคิดเห็นในระดับมาก โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ผู้บริหาร ครู และกรรมการสถานศึกษาร่วมกันพัฒนากลไกการดำเนินการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนเพื่อให้ได้ข้อมูลสารสนเทศในการปรับปรุง ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ หน่วยงานต้นสังกัดสถานศึกษาช่วยเหลือ สนับสนุน ใฝ่ระวัง และพัฒนาให้ความรู้แก่บุคลากรในการสร้างเครื่องมือในการปฏิบัติงาน

6. ครูมีความคิดเห็นต่อการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาภายในของ โรงเรียนนวมินทราชินูทิศ บดินทรเดชา ในด้านการตรวจสอบคุณภาพ ในภาพรวมอยู่ระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า มีความคิดเห็นในระดับมากที่สุด คือ มีการจัดทำแนวทางการปฏิบัติงาน โครงการตรวจสอบคุณภาพไว้ในแผนปฏิบัติงานประจำปีของโรงเรียน นอกนั้นมีความคิดเห็นในระดับมาก โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ มีการสรุปผลการดำเนินงาน เพื่อประเมินประสิทธิภาพและประสิทธิผลของงาน ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ มีการสร้างความเข้าใจแก่บุคลากร ในโรงเรียนเกี่ยวกับการประเมินคุณภาพ การศึกษา

7. ครูที่มีเพศต่างกันมีความคิดเห็นต่อการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาภายในของ โรงเรียนนวมินทราชินูทิศ บดินทรเดชา โดยภาพรวมและรายด้านทุกด้าน ไม่แตกต่างกันทางสถิติ ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

8. ครูที่มีตำแหน่งงานทำงานต่างกันมีความคิดเห็นต่อการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาภายในของ โรงเรียนนวมินทราชินูทิศ บดินทรเดชา โดยภาพรวมและรายด้านทุกด้าน ไม่แตกต่างกันทางสถิติ ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

อภิปรายผลการวิจัย

จากการวิจัย เรื่อง ความคิดเห็นของครูที่มีต่อการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาภายในของโรงเรียนนวมินทราชินูทิศ บดินทรเดชา มีประเด็นสำคัญที่จะนำมาอภิปราย ดังนี้

1. ครูมีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาภายในของโรงเรียนนวมินทราชินูทิศ บดินทรเดชา ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการประเมินคุณภาพมีค่าเฉลี่ยสูงสุด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าผู้บริหารมีความรู้ ความเข้าใจในในการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาเป็นอย่างดี จึงได้มีการสร้างความตระหนัก (Awareness) ให้กับครูภายในโรงเรียนให้เห็นถึงความสำคัญของการประกันคุณภาพ และเชื่อมโยงงานประกันคุณภาพกับงานสอนของครู รวมทั้งระบบต่าง ๆ ภายในโรงเรียนให้เป็นเรื่องเดียวกัน เพื่อให้ครูได้เห็นภาพรวมกันว่างานประกันคุณภาพและงานสอนของครูนั้นเป็นเรื่องเดียวกัน ซึ่งจะสะท้อนออกมาถึงคุณภาพของนักเรียนภายในโรงเรียน นอกจากนี้ยังมีความพยายาม (Attempt) ในการอธิบายหลักการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษา ให้ครูและบุคลากรในโรงเรียนเกิดความตระหนัก (Awareness) ในการดำเนินงานระบบประกันคุณภาพ รวมทั้งกลุ่มนโยบายและแผน มีทีมทำงานที่ทำงานกันได้อย่างเป็นระบบและมีประสิทธิภาพ โดยมีกระบวนการทำงานตามระบบวงจรคุณภาพ PDCA ของเดมิ่ง มีปฏิทินการทำงานระบบประกันคุณภาพที่ชัดเจน และมีการศึกษาแนวทางการประเมินที่มีความสอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษา และการประกันคุณภาพ ตั้งแต่การกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา การจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่มุ่งคุณภาพตามมาตรฐานของสถานศึกษา การจัดระบบบริหารและสารสนเทศ การดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา การจัดทำมีการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา การจัดทำมีการประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา การจัดทำรายงานประจำปีที่เป็นรายงานประเมินคุณภาพภายใน และการจัดทำมีการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง ซึ่งเป็นไปตามกระบวนการของระบบประกันคุณภาพ จนทำครูและบุคลากรสามารถทำงานได้อย่างเข้าใจและมีความชัดเจนในการทำงาน โดยมีการนิเทศติดตามการดำเนินงานตามระบบประกันคุณภาพอย่างใกล้ชิด โดยกำหนดในปฏิทินปฏิบัติงานอย่างชัดเจน จนประสบความสำเร็จตามเป้าหมายที่โรงเรียนกำหนดไว้ (Achieve) โดยโรงเรียนมีระบบการบริหาร โดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน (School – based management) ซึ่งเน้นการกระจายอำนาจ และการมีส่วนร่วม โดยมีการจัดทำคำสั่งแต่งตั้งคณะทำงานในทุก ๆ ขั้นตอนของระบบการประกันคุณภาพการศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ (สำนักทดสอบทางการศึกษา, 2554, หน้า 4) ที่กล่าวว่า ให้สถานศึกษามีการกำหนดเป้าหมายซึ่งได้แก่ มาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา มีการพัฒนาและประเมินตนเองอย่างต่อเนื่องเป็นประจำทุกปีใช้กระบวนการบริหารที่ดีสร้างการมีส่วนร่วมจากทุกฝ่ายในการบริหารและจัดการศึกษามุ่งให้การประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาเป็นการประกันคุณภาพการจัดการเรียนรู้ที่คำนึงถึงผลอันเกิดกับผู้เรียนเป็นสำคัญที่สุด สำหรับด้านการเตรียมการประกันคุณภาพ ซึ่งมีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า โรงเรียนนวมินทราชินูทิศ บดินทรเดชาขาดข้อมูลการสำรวจข้อมูลความต้องการในด้านต่าง ๆ ของผู้ปกครอง ชุมชน และบุคลากรในการจัดการศึกษาของโรงเรียนอย่างต่อเนื่อง จึงทำให้แผนปฏิบัติการของโรงเรียนไม่ได้มุ่งตอบสนองกับความต้องการที่แท้จริงของผู้ปกครอง ชุมชน และบุคลากรภายใน

โรงเรียน รวมทั้งการรวบรวมข้อมูลในด้านปัจจัยพื้นฐาน กระบวนการผลิตของโรงเรียนเพื่อนำมาเป็นข้อมูลสารสนเทศในการวางแผนบริหารจัดการภายในโรงเรียน ส่งผลให้กระบวนการพัฒนาในด้านปัจจัยพื้นฐานยังขาดประสิทธิภาพ และคุณภาพการจัดการศึกษาภายในโรงเรียนอย่างต่อเนื่องและยั่งยืน

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อในแต่ละด้าน พบว่า

1.1 ครูมีความคิดเห็น ในด้านการเตรียมการประกันคุณภาพ ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ มีการแต่งตั้งคณะกรรมการผู้รับผิดชอบงานด้านการประกันคุณภาพอย่างชัดเจนทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า มีคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการในการดำเนินการเรื่องการประกันคุณภาพภายใน โดยกำหนดคณะกรรมการในการทำงานทุกตัวบ่งชี้ โดยคำนึงถึงความสอดคล้องกับภาระงานที่ได้รับมอบหมาย ซึ่งได้ระบุบทบาทหน้าที่ไว้อย่างชัดเจน และผู้บริหารยังได้ประชุมเพื่อสร้างความเข้าใจและความตระหนักของระบบงานประกันกับครู และบุคลากรภายในโรงเรียนอย่างต่อเนื่อง รวมทั้งมีการกำหนดบทบาทหน้าที่ของผู้ปกครอง ชุมชน และผู้ที่เกี่ยวข้องในการมีส่วนร่วมและพัฒนาคุณภาพการศึกษา อย่างเหมาะสมและชัดเจน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของบุญวรรณ มณีเนตร (2547) ได้ศึกษาแนวทางการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในสังกัด

กรุงเทพมหานคร พบว่า ในด้านแนวทางการเตรียมการประกันคุณภาพ อยู่ในระดับมาก

1.2 ครูมีความคิดเห็นในด้านควบคุมคุณภาพ ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ สถานศึกษามีการกำกับ ติดตาม การทำงานทั้งระดับ รายบุคคล รายกลุ่ม เพื่อการประกันคุณภาพการศึกษาให้เป็นไปตามมาตรฐาน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า เนื่องจากโรงเรียนมีการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาภายในตามระบบวงจรคุณภาพ PDCA ของเดมมิ่ง ซึ่งนำกระบวนการนี้มาจัดทำในทุกโครงการ/กิจกรรมภายในโรงเรียน เช่น ชั้น P:Planning กระบวนการวางแผน มีการจัดตั้งคณะกรรมการดำเนินการในแต่ละกิจกรรม และมีการประชุมคณะกรรมการดำเนินงานเพื่อให้เข้าใจวัตถุประสงค์ในการดำเนินโครงการ/กิจกรรม ชั้น D:Do ลงมือทำ คณะกรรมการแต่ละฝ่ายดำเนินการตามขั้นตอนที่ได้กำหนดไว้ตามปฏิทินปฏิบัติงาน ชั้น C:Check ตรวจสอบ มีการประเมินผลโครงการ/กิจกรรม และชั้น A:Act มีการจัดทำรายงานผลการดำเนินโครงการ เพื่อนำเสนอกับผู้บริหารสถานศึกษาต่อไป จึงทำให้การจัดโครงการ/กิจกรรม มีระบบ/กระบวนการที่ชัดเจน และสามารถวิเคราะห์ผลการดำเนินโครงการ/กิจกรรม เพื่อนำไปวางแผนในการจัดโครงการ/กิจกรรมต่อไปในการศึกษาต่อไป นอกจากนี้ในการดำเนินโครงการ ได้ทำการวิเคราะห์ความสอดคล้องนโยบายของหน่วยงานต้นสังกัด พันธกิจ กลยุทธ์ มาตรฐานการศึกษา รวมทั้งหน่วยงานต้นสังกัด ยังมีกรณีศึกษา ติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่องในทุก ๆ ปีการศึกษา เพื่อให้ผลการประกันคุณภาพการศึกษามีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผล ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของสมชาติ แก้วขาว (2554) ได้ศึกษา การดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดนครปฐม พบว่า ครู

ปฏิบัติการสอนมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดนครปฐม ขึ้นการควบคุมคุณภาพการศึกษา อยู่ในระดับมาก

1.3 ครูมีความคิดเห็นในด้านการตรวจสอบคุณภาพ ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ มีการจัดทำแนวทางการปฏิบัติงาน โครงการ ตรวจสอบคุณภาพไว้ในแผนปฏิบัติงานประจำปีของโรงเรียนทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าเนื่องจากโรงเรียนนวมินทราชินูทิศ บดินทรเดชา มีการจัดทำแผนปฏิบัติราชการประจำปีงบประมาณ 2560 ซึ่งมีแนวทางการปฏิบัติงาน โครงการ/กิจกรรมตนเอง และมีการนำผลการประเมินตนเองจากปีที่ผ่านมากำหนดเป็นวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าประสงค์ โครงการ/กิจกรรม ที่สอดคล้องกันอย่างเป็นระบบ และมีการบริหารการใช้ทรัพยากรในการจัดทำโครงการ/กิจกรรมอย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผลสูงสุด ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของประภา คันติวุฒติ (2548) ได้ศึกษาสภาพการดำเนินงานเปรียบเทียบการดำเนินงานและเสนอแนวทางดำเนินงานเพื่อรองรับการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 3 พบว่า สภาพการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 3 ด้านการตรวจสอบคุณภาพ อยู่ในระดับมาก

1.4 ครูมีความคิดเห็นในด้านการประเมินคุณภาพ ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ มีการวางแผนและการเตรียมความพร้อมด้านเอกสาร หลักฐานและร่องรอย เพื่อประเมินคุณภาพการศึกษาทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าเนื่องจากโรงเรียนนวมินทราชินูทิศ บดินทรเดชา มีการจัดทำรายงานประจำปีของสถานศึกษา (Self – Assessment Report; SAR) เป็นประจำทุกปี โดยมีการให้ความเห็นชอบจากคณะกรรมการสถานศึกษา และผู้อำนวยการโรงเรียน เพื่อนำส่งให้กับต้นสังกัด และมีการเผยแพร่ให้กับสาธารณชนได้ทราบผลการประเมินคุณภาพภายในของสถานศึกษาเป็นประจำอย่างต่อเนื่องในทุก ๆ ปี เช่น แผ่นพับ รูปเล่มรายงาน และเว็บไซต์ของโรงเรียน นอกจากนี้มีการนิเทศ ติดตาม ตรวจสอบและประเมินผลคุณภาพในทุก ๆ ปีการศึกษาจากผู้ทรงคุณวุฒิในหน่วยงานต้นสังกัด อย่างน้อย 2 คน เพื่อเข้ามามีส่วนร่วมในการประเมินคุณภาพการศึกษา โดยโรงเรียนจะนำผลการประเมินคุณภาพภายในมาจัดทำเป็นสารสนเทศของปีนั้น ๆ พร้อมทั้งวิเคราะห์ปัจจัยที่เกี่ยวข้องที่มีผลต่อคุณภาพของทุกตัวบ่งชี้/มาตรฐาน ทั้งจุดเด่น จุดที่ควรพัฒนา เพื่อกำหนดค่าเป้าหมายและวางแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา สำหรับปีการศึกษาต่อไป ที่สอดคล้องกับกลยุทธ์ที่กำหนด โดยมีการจัดทำโครงการ และกิจกรรมที่เป็นการพัฒนามาตรฐานต่าง ๆ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของฉัตรชัย มีเกศ (2546) ได้ศึกษาความคิดเห็นของครูและผู้บริหารโรงเรียนเกี่ยวกับสภาพการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาเพื่อรองรับการประเมินคุณภาพภายนอกของโรงเรียนประถมศึกษาในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษา อำเภอเมืองน่าน จังหวัดน่าน พบว่า ด้านการประเมินคุณภาพ สำหรับความคิดเห็นของครูพบว่า ครูโรงเรียนขนาดเล็ก

มีความคิดเห็นต่อสภาพการดำเนินงานอยู่ในระดับปานกลาง ส่วนครูโรงเรียนขนาดกลางและโรงเรียนขนาดใหญ่อยู่ในระดับมาก

2. ครูที่มีเพศต่างกันมีความคิดเห็นต่อการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาภายในโรงเรียนนวมินทราชินูทิศ บดินทรเดชา ในภาพรวมและด้านไม่แตกต่างกันทางสถิติ ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานและด้านไม่แตกต่างกันทางสถิติ ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐาน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ครูในโรงเรียนนวมินทราชินูทิศ บดินทรเดชาได้มีการศึกษาแนวคิด ระเบียบ กฎหมายที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ แนวคิดของการประกันคุณภาพการศึกษา พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2545 โดยเฉพาะหมวด 1 หมวด 4 และหมวด 6 ว่าด้วยระบบ หลักเกณฑ์และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษา (ฉบับปี พ.ศ. 2546 และฉบับปี พ.ศ.2553) มาตรฐานการศึกษาเพื่อการประเมินคุณภาพภายนอก และร่วมกันกำหนด เป้าหมายคุณภาพผู้เรียนในภาพรวมของสถานศึกษา และจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา และจัดทำแผนงาน/โครงการ/กิจกรรม ที่สอดคล้องกับวิสัยทัศน์ พันธกิจ กลยุทธ์ของโรงเรียน และหน่วยงานต้นสังกัดเป็นประจำทุกปีการศึกษา โดยมีการเชิญวิทยากรที่เชี่ยวชาญในการจัดทำโครงการ/กิจกรรม มาให้ความรู้แก่ครูทุกคนภายในโรงเรียน เพื่อให้การจัดทำโครงการ/กิจกรรมเกิดประสิทธิภาพสูงสุดดังนั้น ไม่ว่าครูเพศชายหรือหญิงจึงมีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของสุจิตรา สุคนธมัต (2555) ที่ได้ศึกษาเรื่องทัศนคติและการมีส่วนร่วมต่องานประกันคุณภาพการศึกษาของบุคลากร คณะวิทยาศาสตร์ สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบังพบว่า บุคลากรที่มีเพศต่างกัน มีทัศนคติและการมีส่วนร่วมต่องานด้านการประกันคุณภาพการศึกษาไม่แตกต่างกัน

3. ครูที่มีตำแหน่งงานต่างกันมีความคิดเห็นต่อการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาภายในโรงเรียนนวมินทราชินูทิศ บดินทรเดชา ในภาพรวมและด้านไม่แตกต่างกันทางสถิติ ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานและด้านไม่แตกต่างกันทางสถิติ ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐาน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าโรงเรียนนวมินทราชินูทิศ บดินทรเดชามีระบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายในอย่างมีประสิทธิภาพ โดยเน้นการร่วมตัดสินใจของทุกฝ่ายทั้งครูผู้สอน ผู้บริหาร และชุมชน โดยคณะกรรมการสถานศึกษา เพื่อกำหนดแนวทางและวิธีการประกันคุณภาพของสถานศึกษา ให้ความเห็น ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา นอกจากนี้โรงเรียนยังมุ่งให้ครู และบุคลากรทุกคนตระหนักและรับผิดชอบตามบทบาทหน้าที่ และภารกิจของตนที่ต้องดำเนินการให้บรรลุเป้าหมายที่แผนกำหนดไว้ โดยมีการติดตามช่วยเหลือการปฏิบัติงานอย่างต่อเนื่องจริงจัง เพื่อพัฒนางานให้มีคุณภาพดียิ่งขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของสุจิตรา สุคนธมัต (2555) ได้ศึกษาเรื่องทัศนคติและการมีส่วนร่วมต่องานประกันคุณภาพการศึกษาของบุคลากร คณะวิทยาศาสตร์ สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง พบว่า บุคลากรที่มีตำแหน่งการทำงานต่างกัน มีทัศนคติและการมีส่วนร่วมต่องานด้านการประกันคุณภาพการศึกษาไม่แตกต่างกัน

ข้อเสนอแนะจากผลการวิจัยเพื่อนำไปใช้

จากผลการศึกษาความคิดเห็นต่อการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาภายใน โรงเรียนนวมินทราชินูทิศ บดินทรเดชา สามารถนำผลการวิจัยไปใช้ ดังนี้

1. ด้านการเตรียมการประกันคุณภาพ ผู้บริหารสถานศึกษา ควรส่งเสริมให้คณะกรรมการสถานศึกษา ผู้ปกครอง นักเรียน ชุมชน เข้ามามีส่วนร่วมการจัดทำแผนของโรงเรียนอย่างต่อเนื่องเป็นประจำทุกปี รวมทั้งควรจะต้องมีการประเมินความพึงพอใจของ ผู้ปกครอง นักเรียน ชุมชน เป็นประจำทุกปี การศึกษา เพื่อนำข้อมูลเหล่านี้มาวางแผน กำหนดทิศทางในการพัฒนาโรงเรียนให้เกิดประสิทธิภาพและสอดคล้องกับบริบทของโรงเรียนอย่างแท้จริง

2. ด้านการตรวจสอบคุณภาพ ผู้บริหารสถานศึกษาควรเก็บรวบรวมข้อมูลสารสนเทศที่เป็นระบบ และเป็นปัจจุบัน รวมทั้งควรกำหนดปฏิทินการทำงานให้ชัดเจนในการส่งรายงานข้อมูลสารสนเทศในแต่ละกลุ่มบริหารงาน และกลุ่มสาระการเรียนรู้ นอกจากนี้ควรมีการกำกับ ติดตาม และตรวจสอบ จากหัวหน้างานสารสนเทศของโรงเรียน เพื่อรายงานข้อมูลเหล่านี้ให้กับผู้บริหารสถานศึกษาให้ทราบข้อมูลที่เป็นปัจจุบัน

3. ด้านควบคุมคุณภาพ ผู้บริหารสถานศึกษา ควรมีการสร้างเจตคติที่ดี กับครูและบุคลากรทุกคนในโรงเรียนเกี่ยวกับการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาภายในของสถานศึกษาอย่างสม่ำเสมอ และควรส่งเสริมให้มีการทำงานเป็นหมู่คณะ โดยเน้นให้ทุกคนมีส่วนร่วม มีอำนาจในการตัดสินใจในการทำงาน เพื่อให้การดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาเกิดการดำเนินงานที่เป็นระบบ

4. ด้านการประเมินคุณภาพ โรงเรียนควรมีการนำเสนอข้อมูลสารสนเทศของโรงเรียนให้ครบถ้วน โดยการรายงานสารสนเทศในแต่ละกลุ่มบริหารและกลุ่มสาระการเรียนรู้ผ่านระบบออนไลน์ เพื่อให้เกิดการเข้าถึง และการรายงานข้อมูลสารสนเทศที่ครบถ้วนและเป็นปัจจุบัน จนทำให้การดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาภายในของสถานศึกษาเกิดประสิทธิภาพสูงสุด

เอกสารอ้างอิง

จำรัส นองมาก. (2544). การปฏิบัติการประกันคุณภาพการศึกษา. กรุงเทพฯ : ชันเป็นตั้ง.

ฉัตรชัย มีเกศ. (2546). ความคิดเห็นของครูและผู้บริหารโรงเรียนเกี่ยวกับสภาพการดำเนินงานประ

กันคุณภาพการศึกษาเพื่อรองรับการประเมินคุณภาพภายนอกของโรงเรียนประถมศึกษาใน

สังกัดสำนักงานการประถมศึกษา อำเภอเมืองน่าน จังหวัดน่าน. วิทยานิพนธ์. มหาวิทยาลัยราชภัฏ

อุตรดิตถ์

พัทธนันท์ คงขาว. (2551). การประเมินผลสัมฤทธิ์ระบบประกันคุณภาพการศึกษา ปีการศึกษา 2551

ของมหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี. วิทยานิพนธ์. มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี.

- บุญวรรณ มณีเนตร. (2547). แนวทางการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในสังกัดกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา. มหาวิทยาลัยราชภัฏราชนครินทร์
- ประภา ตันติวุฒิ. (2548). สภาพการดำเนินงานเพื่อรองรับการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลบุรี เขต 3. รายงานการศึกษา ค้นคว้าอิสระ. มหาวิทยาลัยราชภัฏราชนครินทร์.
- เรืองเดช เฟื่องจันทร์. (2548). การดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษา ภายในสถานศึกษา จังหวัดชัยภูมิ. วิทยานิพนธ์ สาขาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- สถาบันส่งเสริมการประเมินคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาแห่งชาติ. (2545). แนวทางการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา : เพื่อพร้อมรับการประเมินภายนอก. กรุงเทพฯ. สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. สำนักนายกรัฐมนตรี.
- สมชาติ แก้วขาว. (2545). การดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดนครปฐม. วิทยานิพนธ์. มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม สำนักงานทดสอบทางการศึกษา. (2544). การประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน. กรุงเทพฯ. กรมสามัญ กระทรวงศึกษาธิการ
- สุจิตรา สุคนธมัต. (2555). ทักษะคิดและการมีส่วนร่วมต่องานด้านประกันคุณภาพการศึกษาของบุคลากร คณะวิทยาศาสตร์ สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง. วิทยานิพนธ์. สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง
- สุมิตตา ชัยศิลป์ และธนัญญา รัศมีเจริญ. (2555). สภาพปัญหาการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียน ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3. สารนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง.
- สุริยา มะโยธี. การดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัด กรมสามัญศึกษาจังหวัดหนองคาย. รายงานการศึกษาค้นคว้าอิสระ การศึกษามหาบัณฑิต สาขาบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยมหาสารคาม